

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 190/2013-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. mája 2013 predbežne prerokoval sťažnosť J. M., B., zastúpeného advokátom JUDr. P. V., B., pre namietané porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 445/2012 z 23. januára 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. M. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. apríla 2013 doručená sťažnosť J. M., B. (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Cdo 445/2012 z 23. januára 2013.

Z obsahu sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplýva, že 24. marca 2011 podal sťažovateľ okresnému súdu návrh, ktorým sa proti odporcovi domáhal určenia neplatnosti kúpnej zmluvy o prevode bytu spísanej formou notárskej zápisnice 17. apríla 2003. Okresný súd rozsudkom č. k. 10 C/50/2011-50 zo 14. februára 2012 návrh sťažovateľa zamietol, čo na základe odvolania sťažovateľa krajský súd rozsudkom č. k. 17 Co/105/2012-66 z 30. mája 2012 potvrdil.

Dovolanie sťažovateľa odôvodnené tým, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), pretože odvolací súd prerokoval vec v jeho neprítomnosti bez nariadenia pojednávania, v ktorom zároveň spochybnil úplnosť zistenia skutkového stavu veci aj právne posúdenie veci odvolacím súdom, najvyšší súd napadnutým rozhodnutím odmietol.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že je subjektívne presvedčený, že odmietnutím jeho dovolania v dovolacom konaní bolo porušené jeho právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, pretože *„sa fakticky nedomohol žiadneho spravodlivého rozhodnutia v jeho prospech“*. Najvyšší súd v podstate potvrdil *„nezákonnosť toho, že ním namietanou kúpnu zmluvou... prišiel o svoj vlastný byt a prakticky sa stal bezdomovcom“*.

Sťažovateľ preto žiada, aby ústavný súd v náleze vyslovil *„porušenie namietaného základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu napadnutým uznesením odporcu zo dňa 23. 01. 2013 sp. zn. 6 Cdo 445/2012, a aby vec odporcovi vrátil na ďalšie konanie, pretože sťažovateľ chce vo veci dosiahnuť, aby mu v konečnom dôsledku bolo obnovené jeho pôvodné vlastníctvo k predmetnému bytu, ktorý opísal v tejto sťažnosti“*.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú. Za zjavne neopodstatnenú možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo

slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05 a IV. ÚS 288/05).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 51 ods. 1 ústavy domáhať sa práv uvedených v čl. 46 tejto ústavy sa možno len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú.

Sťažovateľ v sťažnosti namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 445/2012 z 23. januára 2013, ktorým odmietol jeho dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu (potvrdzujúcemu rozsudok prvostupňového súdu), čo odôvodnil tým, že *„sa fakticky nedomohol žiadneho spravodlivého rozhodnutia v jeho prospech“* a že najvyšší súd v podstate potvrdil *„nezákonnosť toho, že ním namietanou kúpnou zmluvou... prišiel o svoj vlastný byt a prakticky sa stal bezdomovcom“*.

Ústavný súd podľa svojej konštantnej judikatúry nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmavania vtedy, ak by vyvozené závery boli

zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00) a zároveň by mali za následok porušenie niektorého z princípov spravodlivého procesu, ktoré neboli napravené v inštančnom (opravnom) postupe všeobecných súdov.

Zároveň je potrebné uviesť, že v zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu právo na súdnu ochranu neznamena právo na úspech v konaní pred všeobecným (občianskoprávnym) súdom, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08, III. ÚS 164/2011). Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, avšak patrí právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá má základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (napr. IV. ÚS 77/02). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd zistil, že predmetná sťažnosť je zjavne neopodstatnená.

Ústavný súd konštatuje, že otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Otázka posúdenia prípustnosti dovolania je otázkou zákonnosti a jej riešenie samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa (mutatis mutandis napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012).

Pokiaľ teda najvyšší súd preskúmal všetky podmienky, za ktorých môže uskutočniť dovolací prieskum napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, osobitne posudzujúc podmienky prípustnosti dovolania podľa § 238 OSP aj existenciu väd konania podľa § 237 OSP, pričom dospel k záveru, že „*nezistil skutočnosti, ktoré by opodstatňovali prípustnosť dovolania...*“, a preto „*tento mimoriadny opravný prostriedok žalobcu odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. c) OSP v spojení s § 243b ods. 5 OSP...*“, uvedeným postupom neporušil označené právo sťažovateľa. Podľa názoru ústavného súdu právny názor najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolania je v napadnutom rozhodnutí na strane 3 až strane 4 zdôvodnený dostatočne a presvedčivo a nemožno ho považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. Skutočnosť, že sa sťažovateľ s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. Ústavný súd tiež nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup tohto súdu nemajúci oporu v zákone. Preto bez toho, aby ústavný súd podrobne citoval odôvodnenie napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu, po preskúmaní jeho obsahu ho z ústavnoprávneho hľadiska hodnotí ako jasné, dostatočne odôvodnené a zrozumiteľné, a teda zodpovedajúce obsahu základného práva na súdnu ochranu zakotveného v čl. 46 ods. 1 ústavy.

Keďže ústavný súd nezistil žiadnu relevantnú súvislosť medzi napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu a porušením práva sťažovateľa na súdnu ochranu, porušenie ktorého namietal, sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. mája 2013